A CO-0023

PERPUSTAKAAN UNIVERSITI MALAYA

INVC. nms 19/7/01

KAEDAH PEMBELAJARAN KOPERATIF DAN APLIKASI DALAM PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN SEJARAH KBSM

HAMZAN BIN OMAR

Kertas Projek Yang DiKemukakan Kepada Fakulti Pendidikan Universiti Malaya
Sebagai Memenuhi Sebahagian Daripada Keperluan Untuk
Ijazah Sarjana Pendidikan

Perpustakaan Universiti Malaya

A510300284

PENGHARGAAN

Syukur kepada Allah S.W.T. dengan izinnya diberikan kesihatan dan kekuatan dan kesabaran sehingga dapat disiapkan Kertas Projek ini.

Penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada **Prof Madya Dr. Abd. Rahim Bin Abd. Rashid** yang telah memberi dorongan, tunjuk ajar, pandangan dan nasihat yang bernilai sepanjang proses penulisan Kertas Projek ini. "*This is part of learning*" antara kata-kata beliau yang sentiasa memberi semangat dan akan terus berkekalan dalam ingatan ini. Terima kasih sekali lagi.

Ucapan terima kasih yang istimewa dan tidak terhingga juga, pada isteri tercinta **Jamaliah Ijak** dan anak-anak yang disayangi **Nur Izzati Hamizah** dan **Ahmad Izzan** yang sentiasa memberi semangat kepadaku untuk menamatkan pengajian ini dengan cemerlang.

Jutaan terima kasih yang tidak terhingga pada rakan sekerja **Hasran Hashim, Adanan Md. Junoh, Mohd Amin Din dan Pn. Norizah Baba** yang turut memberi sokongan, pandangan dan kritikan yang berharga sepanjang penulisan Kertas Projek ini. Penghargaan dan

ucapan terima kasih juga kepada pihak MARA yang telah menaja pengajianku ini serta pihak pentadbiran MRSM Jasin yang sentiasa memberi kerjasama dan sokongan sepanjang pengajianku.

Tidak lupa juga ucapan terima kasih saya pada seluruh pensyarah dan kakitangan Fakulti Pendidikan Universiti Malaya , pihak Perpustakaan Universiti Malaya serta rakan-rakan seperjuangan yang turut memberi sumbangan dalam usahaku menyiapkan Kertas Projek ini.

Semuga Allah membalas sebaik-baik balasan budi baik saudara semua.

"Orang yang genius tidak selalunya berjaya
Tetapi orang yang sabar dan tahan dengan cabaran
Pasti mendapat kejayaan"

W. Corey

Yang benar,

HAMZAN BIN OMAR
(1997/1999)

ABSTRAK

Sejarah KBSM merupakan mata pelajaran teras dalam sistem pendidikan di Malaysia. Pengajaran dan pembelajarannya di sekolah bertujuan untuk memenuhi objektif pendidikan Sejarah KBSM dan hasrat Falsafah Pendidikan Negara. Oleh itu, kaedah pengajaran dan pembelajaran yang digunakan oleh guru seharusnya dapat mencapai hasrat ini. Sebaliknya, senario yang berlaku ialah pengajaran dan pembelajaran Sejarah di sekolah pada hari ini telah lari daripada matlamat tersebut di samping mewujudkan perspektif negatif terhadap mata pelajaran Sejarah.

Adalah menjadi tujuan kertas projek ini untuk menonjolkan kaedah pembelajaran koperatif sebagai satu kaedah alternatif yang boleh digunakan oleh guru dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah KBSM. Berdasarkan analisis yang dibuat daripada tinjauan literatur dari buku, jurnal, kertas kerja dan modul kursus yang berkaitan dengan tajuk kertas projek ini, didapati bahawa kaedah pembelajaran koperatif mempunyai keistimewaan berbanding dengan kaedah pengajaran dan pembelajaran tradisional. Antara keistimewaan kaedah ini ialah:

1. Dapat melibatkan pelajar secara aktif dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah.
2. Guru mempunyai berbagai-bagai pilihan kaedah untuk disesuaikan dengan objektif pengajaran dan pembelajaran serta tahap prestasi pelajar.

3. Elemen-elemen asas yang terdapat dalam kaedah ini dapat mengembangkan potensi diri pelajar sama ada dari segi intelek, jasmani, rohani dan emosi.
4. Pemahaman dan komitmen guru terhadap kaedah ini akan memungkinkan guru mengadaptasi dan mengaplikasinya dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah KBSM. Kaedah *Jigsaw* dan Pertandingan-Permainan-Pasukan dijadikan contoh pengadaptasian dan pengaplikasian kaedah ini dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah.
5. Kaedah ini berupaya meningkatkan pencapaian akademik pelajar, kemahiran berkomunikasi, berfikir, motivasi dan menyuburkan semangat kerjasama antara pelajar dan pelajar-guru. Perpaduan kaum serta nilai-nilai murni juga dapat dipupuk jika kaedah ini dilaksanakan dengan berkesan.

Oleh itu, dicadangkan agar guru menjadikan kaedah pembelajaran koperatif sebagai satu kaedah alternatif dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah kerana ia dapat mengikis perspektif negatif pelajar terhadap mata pelajaran Sejarah, memungkinkan tercapainya matlamat dan objektif pendidikan Sejarah KBSM serta hasrat murni yang terkandung dalam Falsafah Pendidikan Negara.

Abstract

Title: Cooperative Learning And Its Application In Teaching And Learning of KBSM History

KBSM History is a compulsory subject in Malaysian education system. Its teaching and learning in school is aimed at fulfilling the objectives of KBSM History teaching as well as the National Education Philosophy. Thus the teaching and learning methods should be geared towards achieving these aims. However, the present scenario in schools does not reflect this situation. An adverse perspective prevails in school as far as this subject is concerned.

It is the aim of this paper to highlight and promote cooperative learning method as an alternative methodology for teachers as well as classroom practice. Based on the analysis of a literature review of the books, journals, working paper, and course modules related to the project paper, it was found that cooperative learning has special features as compared to the traditional classroom methods. Among these features are:

1. The active involvement of students in the teaching and learning of the subject.
2. Teachers have several approaches which can be adapted to objectives of the teaching and learning as well as the students' performance.

3. The basic elements in this methodology could initiate the development of intelectual, physical, spiritual and emotional potentials students.
4. Teachers' understanding and commitment of this methodology will make it possible for them to adapt and apply this method in teaching and learning of KBSM History. The Jigsaw and Teams-Games-Tournament are among examples of classroom techniques in learning and teaching of KBSM History.
5. Students, academic performance, communication and thinking skills could be enhanced using this methodology. It also promotes motivation and cooperation among students and between teachers and students, social integration and moral values could also be achieved if this method is used effectively.

Therefore, teachers and students are encouraged to use cooperative learning as an alternative in learning and learning KBSM History because it could relieve the students of negative perspective towards KBSM History. Thus the aims and objectives of KBSM History teaching and the National Educational Philosophy could be achieved.

Kandungan

Pengakuan Keaslian Penulisan

Halaman Judul

Penghargaan..ii

Abstraks..iv

Abstract (English)..vi

Bab 1: Pengenalan Dan Pernyataan Masalah

Pengenalan..1

1.1 Pernyataan masalah..5

1.2. Kepentingan kajian..8

1.3. Objektif kajian..9

1.4.. Soalan kajian..10

1.5. Kaedah dan struktur organisasi kajian..10

1.6. Batasan kajian..12

1.7. Definisi istilah..13

Bab II: Idea Utama Kaedah Pembelajaran Koperatif Dan Kaedah-Yang Tergolong Di Dalamnya

Pengenalan..15

2.1. Idea utama kaedah pembelajaran koperatif.. 18

2.2. Asas-asas kaedah pembelajaran koperatif..20

2.3. Elemen utama kaedah pembelajaran koperatif
dan fungsinya dalam konteks kumpulan kecil..22

2.4. Kaedah-kaedah pembelajaran koperatif.. 29

2.5. Rumusan...35

Bab III: Aplikasi Kaedah Pembelajaran Koperatif Dalam Pengajaran dan Pembelajaran Mata Pelajaran Sejarah Di Bilik Darjah: Peranan Guru

Pengenalan..38

3.1. Peranan guru mengaplikasi kaedah pembelajaran koperatif dalam
pengajaran dan pembelajaran sejarah di bilik darjah...............................40

3.2. Guru membahagi pelajar kepada kumpulan-kumpulan kecil
sewaktu mengaplikasikan kaedah ini di bilik darjah................................41

3.3. Guru menyusun kedudukan pelajar supaya kaedah ini dapat
diaplikasikan dengan berkesan..42

3.4. Guru merancang bahan pengajaran untuk mewujudkan saling
bergantungan yang positif semasa pengaplikasian pembelajaran
koperatif di bilik darjah...44

3.5. Guru membentuk peranan yang saling bergantung di dalam setiap kumpulan semasa pengaplikasian kaedah pembelajaran koperatif di bilik darjah..46

3.6. Peranan guru dalam membina saling bergantung secara positif dalam pembelajaran koperatif...49

3.7. Peranan guru membina tanggungjawab individu dalam pembelajaran koperatif 49

3.8. Kepentingan guru untuk campurtangan dalam kumpulan pembelajaran koperatif sewaktu proses pengajaran dan pembelajaran..50

3.9. Peranan guru membuat penilaian pembelajaran pelajar dalam pembelajaran koperatif...50

3.10. Pengaplikasian kaedah pembelajaran koperatif dalam mata pelajaran Sejarah...51

3.10.1. Pertandingan-Permainan-Pasukan 52

3.10.2. Kaedah Jigsaw.. 59

3.11. Rumusan.. 61

Bab IV: Kepentingan dan Implikasi Kaedah Pembelajaran Koperatif

Pengenalan... 63

4.1. Kemahiran berkomunikasi pelajar dan keceriaan bilik darjah melalui pengaplikasian kaedah pembelajaran koperatif dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah...................... 64

4.2. Meningkatkan kemahiran berfikir melalui pengaplikasian Kaedah pembelajaran koperatif dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah 68

4.3. Meningkatkan motivasi pelajar melalui pengaplikasian

kaedah pembelajaran koperatif dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah..70

4.4. Menyemai semangat perpaduan kaum dan pemupukan nilai-nilai murni melalui kaedah pembelajaran koperatif dalam pengajaran dan pembelajaran Sejarah..72

4.5. Meningkatkan pencapaian pelajar dalam mata pelajaran Sejarah melalui kaedah pembelajaran koperatif......................................76

4.6. Rumusan..79

Bab V: Rumusan dan Cadangan

Pengenalan 81

5.1. Rumusan..82

5.2 Cadangan-cadangan 87

Bibliografi..90

Senarai Rajah

1. Rajah 1: Elemen-elemen penting dalam kaedah pembelajaran Koperatif...28

2. Rajah 2: Kedudukan pelajar dalam kumpulan.......................................43

3. Rajah 3: Komunikasi elbagai hala melalui perbincangan dalam kumpulan dan antara kumpulan...66